

Forfatter: Johan Ludvig Heiberg, 1791-1860

Titel: Udrag fra BREV FRA: Heiberg, Peter Andreas (1807-06-13)

Citation: Johan Ludvig Heiberg, 1791-1860: "Breve fra Peter Andreas Heiberg", i *Breve fra Peter Andreas Heiberg*, C. A. Reitzels Forlag, s. 169. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001990119-000-shoot-idm140619122675168.pdf> (tilgået 31. juli 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Peter Andreas Heiberg

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Da min forhen værende Hustrue begjerede mit Samtykke til Skilsmisse, samtykkede jeg deri af Grunde, der ere denne Sag uvedkommende; og jeg fastsatte kuns to Vilkaar for dette Samtykke: (a) at det af hende selv mig tilsendte Concept til Ansøgningen skulde følges bogstaveligen, og uden mindste Forandring; (b) at alt hvad der angik vores Søns Opdragelse skulde være mig ene og allene vedkommende. Jeg havde den daarlige Tillid til hende at jeg troede jeg ikke behøvede at beskikke nogen Fuldmægtig til at paase disse to Vilkaars Opfyldelse; men hun bedrog mig i den første Post, og indgav en gandske forskjellig Ansøgning, s. 170 med hvis Text og Indhold jeg havde største Aarsag til at være misfornøjet; ¹⁾ men i Henseende til den sidste Post, da lod hun i sin Ansøgning indflyde, noget nær ordlydende, følgende Periode: Hvad vores Søns Opdragelse angaaer, da sorstaaer det sig selv, at det er en Sag, der eene og allene vedkommer hans Fader. Denne Ansøgning blev af Cancelliet bevilget uden Restriction, og nu paastaaer hun, at det var en Ueftertæksomhed af hende, at hun ikke ogsaa bedrog mig i denne sidste Post; og vil at denne hendes Ueftertæksomhed ikke bør komme hende til Præjudice. Jeg overlader til enhver retsindig at dømme om Moraliteten af en saadan Chicane; saameget mere som hendes Tilstaaelse var aldeles frivillig og utvunget; og til ydermere Bestyrkelse herpaa maae det anmærkes at den Ansøgning, hvori ovenmeldte Periode forekommer, var ikke alleeneste underskrevet af hende selv, men tillige af hendes da levende Fader, der sikkert ikke vilde have tilladt hende at gjøre nogen Erklæring, som hun ikke burde gjøre. Da jeg har alle mine Papirer liggende i Paris, saa kan jeg ikke sende Copie af bemeldte Ansøgning og af Cancelliets Bevilling: men af begge Deeles vil kunne faaes Udskrifter i Cancelliet. Documenterne er daterede engang i December 1801. s. 171 Min Søns Opdragelse har til Dato ikke kostet Hans Moder een eneste Skilling; og jeg har i den Postnøye opsyldt alle mine Pligter. Det første kan bevidnes af Herr Dispatcheur Iurgensen og Kone, i hvis Huus Drengen i de sidste Aar har været. Jeg havde fordret af Mad. Iurgensen at alle Bekostninger for ham skulde være for min Regning, og at hans Moderintet dertil maatte bidrage; dog forstaaer det sig, at vi med Taknemmelighed skulde modtage alt det Gode, som hans Bestefader vilde gjøre ham. At denne min Hensigt er bleven troeligen opfyldt, det kan Mad. Iurgensen bevidne, og det beviser hendes egenhændige Breve til mig; saa at det er en uimodsigelig Sandhed, at min Søn ikke har kostet sin Moder een eneste Skilling, hverken til Underholdning, Klæder, Lærdom eller Opdragelse. Om hun nu og da har givet ham en liden Foræring, saasom til hans Fødselsfest, til Nytaarsgave, eller ved andre Leyligheder, det er mig ubekjendt; jeg har aldrig skjættet om at vide det, og endnu mindre gjøre Indvendinger derimod, da jeg aldrig har ønsket at berøve hende hendes Barns Kjerlighed. At jeg derimod nøye har opfyldt mine Pligter, saa at hun fra den Side ingen Argumenter kan hente imod mig, det tør ingen vove at nægte. Strax efterat Skilsmissen var udvirket, kom min Søn i Professor Rahbeks Huus. For saa vidt som angaaer den Periode vil Professoren kunne give den fornødne Oplysning. Siden efter kom han til Herr Iurgensen; og hvad Penge jeg har remitteret til hans Fornødenheder det veed Madame Iurgensen at forklare; Summen beløbers. 172 sig til et Par hundrede Rigsdaler om Aaret, hvilket jeg dog ikke bestemt kan specificere, da jeg, som sagt, ikke har mine Papirer ved Haanden; men jeg kan i den Post for en Deel beraabe mig paa Herr Directeur Schultzes Vidnesbyrd, igjennem hvis Hænder endeel af disse Penge have passeret; og saameget kan jeg med den bestemtteste Vished erklære, at jeg, siden sidstafvigte Oktober Maaned har remitteret til min Søns Fornødenheder ikke langt fra 300 Rd. Saasomt som Dispatcheur Bunsens Død blev mig bekjendt, tilskrev jeg strax Mad. Iurgensen, og lod hende vide, at for Eftertiden alle Omkostninger skulde være for min Regning. Blot den Post med min Søns Lærere er en Udgift for mig af henved 300 Rd. aarlig, foruden hvad hans Underholdning, Klæder, og øvrige Fornødenheder ville medtage. Denne betydelige Udgift har jeg villig underkastet mig, og stedse sørget for at Herr Iurgensen ikke skulde staae i Forskud. Min sidste Remisse, først i May Maaned var 300 M& Banco; men da jeg hørte at Drengens Moder havde egenmægtig taget ham i sit Huus, uden at begjere i Forvejen mit Samtykke dertil, saa har jeg givet Ordre til ikke at udbetale flere Penge for ham, førend Sagen igjen er bragt i sin gamle Orden, hvorefter alle Omkostninger skulle paa nye blive for min Regning. Jeg veed ikke om hans Moders Evne tillader hende at betale for sin Søn de Summer, som jeg er villig til at anvende paa ham; men jeg tvivler derpaa. Barnet vil altsaa aabenbare lide Skade ved sin Moders Kapriser, og hendes Chicaner imod mig. s. 173 Jeg kan ikke tillade at min Søn bliver i sin Moders Huus; først, fordi jeg ikke kan sætte ham i Fare for at blive forkjelet. Han er i den Alder (15½ Aar) da han ikke længere behøver sin Moders Pleye, skjøndt han kan have Gavn af hendes Tilsyn, som jeg heller ikke ønsker at unddrage ham. Et ungt Menneske i hans Alder maae begynde at tænke paa at kunne behjælpe sig selv, i det ikke alleneste muelige, men endog høyst rimelige Tilfælde, da han kommer til at undvære sin Moders daglige Opsigt. Dernæst mærker jeg kuns altfor vel, at der i hans Moders Huus indprentes ham Lærdomme hvormed jeg ikke kan være fornøyet. For at forklare mig tydeligere i denne Post, anmærker jeg, at jeg af min Søns seenere Breve, og af andre Data, sporer en Ligegyldighed, en Koldsindighed, for ikke at sige noget værre, imod mig, der efter alt hvad han har erfaret af min Omhyggelighed for ham, ikke kan have faaet sin Oprindelse i hans eget Hjerte, men maae nødvendig være ham indprentet af de Personer, der omgive hans Moder; maaskee endog af hende selv uvitterligen; thi at hun med Forsæt skulde have kunnet bidrage dertil, det vil jeg endnu være billig nok til at troe umueligt. Nærmere Forklaring herover forbeholder jeg mig, ifald det skulde gjøres fornødent.